

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 22. november 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 78 (MOF alm. del) stillet 25. oktober 2021 efter ønske fra Erling Bonnesen (V).

Spørgsmål nr. 78

”Sælbestanden i Østersøen har udviklet sig særdeles voldsomt i antal over de senere år, og sælerne æder flere fisk end fiskerne aktuelt må fange, hvilket medfører, at f.eks. torskebestanden i Østersøen øjensynligt er stærkt reduceret, og det har resulteret, i at fiskernes torskekvoter nu beskæres yderligere med 88 pct. ifølge seneste fiskeriaftale. Vil ministeren med baggrund heri redegøre for, hvilke initiativer ministeren vil tage i sagen, herunder i forhold til at regulere antallet af sæler væsentligt, vel vidende at sælerne tidligere er blevet fredet mv., og at det dermed er en vanskelig sag, men ikke umulig? Og vil ministeren i tilknytning hertil f.eks. tage kontakt til sine ministerkolleger i landene rundt om Østersøen med henblik på at drøfte mulighederne for eventuelt at få dispensation i en periode fra de eksisterende fredningsbestemmelser mv. med henblik på at kunne regulere antallet af sæler, så f.eks. torskebestanden kan få chance og mulighed for at regenerere sig igen i modsætning til i dag, hvor torskene bliver ædt af de voldsomt stigende sælbestande?”

Svar

Der findes to arter af sæler i Danmark - gråsæl og spættet sæl. Sælerne i den centrale Østersø omkring Bornholm er primært gråsæl. Det antages derfor, at spørgsmålet omhandler gråsælen. Gråsælen har tidligere været en udbredt art i danske farvande og kom tilbage til den danske del af Østersøen i 2005.

Gråsælen er beskyttet under EU's habitatdirektiv, og bestanden er i ugunstig bevaringsstatus i Danmark. Det er særligt gråsælen, som har forvoldt problemer for de lokale fiskere nær Bornholm. EU's habitatdirektiv forpligter medlemslandene til at sikre, at indsamling og udnyttelse af en række arter ikke påvirker eller hindrer, at arterne kan opnå såkaldt gunstig bevaringsstatus, derfor er der alene mulighed for at regulere ”problem” vildt.

Miljøministeriet har på den baggrund iværksat en ordning med betalt regulering af problemsæler ved Bornholm for at afhjælpe generne fra gråsælerne.

Det meget pressede økosystem, som der pt. er i Østersøen, skyldes en lang række presfaktorer, der tilsammen presser fiskebestanden. Regeringen arbejder derfor på at styrke havmiljøets tilstand gennem kommende vandområdeplaner, Natura 2000-planer og det kommende indsatsprogram under Danmarks havstrategi II. Jeg har derudover været i dialog med mine kollegaer fra Østersøregionen om sælproblematikken.

Danmark har også netop været med til at vedtage en ny handlingsplan for Østersøen i den regionale havkonvention, HELCOM, som tager sigte på at nedbringe presfaktorerne i Østersøen. Handlingsplanen indeholder en lang række tiltag blandt andet et der sætter fokus på sæl-fiskeri

interaktioner, og et der sætter fokus på en forbedring af torskens tilstand. Derudover fremgår det af HELCOM science agenda, at der er behov for at undersøge blandt andet sælernes betydning for fiskebestande. Der er i øvrigt i den politiske aftale om Hav-, Fiskeri og Akvakulturprogrammet afsat midler til at støtte håndteringen af blandt andet skarv og sælproblematikken.

Lea Wermelin

/

Katrine Nissen